

Zjevení Janovo – 10.

Neustrň, aby druhým z tebe nebylo blivno!

14 *Andělu církve v Laodikeji piš: Toto praví ten, jehož jméno jest Amen, svědek věrný a pravý, počátek stvoření Božího:*

15 *„Vím o tvých skutcích; nejsi studený ani horký. Kéž bys byl studený anebo horký!*

16 *Ale že jsi vlažný, a nejsi horký ani studený, nesnesu tě v ústech.*

17 *Vždyť říkáš: Jsem bohat, mám všechno a nic už nepotřebuji! A nevíš, že jsi ubohý, bédný a nuzný, slepý a nahý.*

18 *Radím ti, abys u mne nakoupil zlata ohněm přečištěného, a tak zbohatl; a bílý šat, aby ses oblékl a nebylo vidět tvou nahotu; a mast k potření očí, abys prohlédl.*

19 *Já kárám a trestám ty, které miluji; vzpamatuj se tedy a čiň pokání.*

20 *Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou.*

21 *Kdo zvítězí, tomu dám usednout se mnou na trůn, tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn.*

22 *Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvím.“ (Zjevení 3:14-22)*

Město Laodikeja nese jméno podle manželky Antiocha II. (Seleukovského vládce oblasti), který město vystavěl. V průběhu let se město stalo významnou obchodní křižovatkou celé oblasti. Bylo natolik bohaté díky svému obchodu s vlněnými látkami, šaty a očními mastmi, že když bylo zničeno v r. 60 zemětřesením, odmítlo pomoc císaře při obnově. Jedinou slabinou města byl nedostatek vody. Kolosy měly studené prameny, Hierapolis prameny horké, Laodikeja však vodu musela přivádět dlouhým akvaduktem z teplých pramenů severně položené Hierapole. Než se voda dostala do místa určení, byla vlažná a patrně bez valné chuti.

V Laodikeji sídlila početná židovská obec, která však místní křesťany tolerovala; více než na duchovní spory se zaměřila na obchodní činnost.

Osud laodikejského křesťanského sboru byl spojován se sborem v Kolosech a Efezu (alespoň podle některých zmínek v listu Koloským).

Do textu vstupujeme poněkud záhadným prohlášením. Ke správci sboru mluví ten, který nese jméno „Staniž se!“ a je označen jako svědek věrný a pravý a počátek stvoření Božího. Jako by se obracelo pořadí (jinde je Alfa a Omega – čili počátek a konec). Možná můžeme říci, že je to **zpětný pohled na dějiny spásy od jejich konce k počátku**: Ten, který dílo dokončil, se v jeho průběhu prokázal jako věrný a pravý, a byl to On, kdo stál na počátku všeho. Opět je tu jinými slovy řečeno: **nic se mu nevymyká z rukou**. Ať přehlédneš dějiny spásy z jakékoliv strany, vždycky dojdeš k Tomu, který je jejich středem – ke *svědkovi věrnému a pravému*.

Možná nám to připomíná naše životní situace. Ocitneme se na konci nějaké významné události, ale **teprve při zpětném pohledu nám všechno najednou dojde**: konec je dobrý, protože v průběhu události jsme se osvědčovali a už samotný vstup (či rozhodnutí vstoupit) do události byl dobrý, i když se nám to tehdy nezdálo...

Nevím, jak vy, ale osobně nemám rád vřelou ani studenou kávu, či polévku. Nejlepší jsou teplé „tak akorát“ (tedy spíše vlažné). Co platí o polévce a kávě, evidentně neplatí o lidech. Svědek vyčítá svému posluchači, že „není ani horký ani studený, nýbrž jen vlažný“. Je to narážka na situaci s vodou ve městě. Kdybych to vyjádřil expresivněji, pak bych asi řekl následovně:

„Tvoje chuť je ve skutečnosti dost hnusná. Dokonce tak hnusná, že se to dá jedinečně vyplivnout, protože je mi z toho blivno.“

Horká voda, jak už jsem zmínil, než se dovedla z pramenů do Laodiceje, ztratila svou teplotu a zřejmě s tím i chuť – byla tedy nejspíš „nijaká“. U nás říkáme o takových „nijakých“ lidech, že jsou „nemastní, neslaní“. Skutky laodikejských křesťanů tedy byly stejné jako ta voda – „takové nijaké“. Možná se laodikejští navenek jevíli jako prosperující sbor – hmotně i

duchovně. Dnešními slovy: „*my jsme ti pomazání, u nás to šlape, jsme zahrnutí požehnáním, zatímco ti druzí, jen se na ně podívejte...*“ Ale už to možná ani nebyl život, ani zápas o víru, ani usilování o rozšíření víry, jako spíše jen hezký vnější dojem. Bylo to spíše ustrnutí v blahobytu. Zdá se nám řeč tvrdá? Pokud je, pak asi po právu, protože **hmotné i duchovní bohatství někdy uzavírá naše srdce před druhými a někdy i před samotným Bohem** – když se nám daří dobře, pak už vlastně nikoho moc nepotřebujeme a rádi na druhé zapomínáme.

Následují tři prohlášení, která si seřadíme do kontrastu:

<i>Jsem bohat, mám všechno a nic už nepotřebuji!</i>	<i>A nevíš, že jsi ubohý, bédný a nuzný, slepý a nahý.</i>	<i>...nakoupil zlata ohněm přečištěného, a tak zbohatl; a bílý šat, aby ses oblékl a nebylo vidět tvou nahotu; a mast k potřetí očí, abys prohlédl.</i>
--	--	---

První sloupeček popisuje pocit lidí ze sboru – „**takhle si připadáme**“; ten druhý ukazuje realistický pohled – „**takhle to s tebou doopravdy vypadá**“ a ten třetí nabízí řešení – „**tohle je potřeba teď udělat**“.

Máme před sebou jeden z „paradoxů Boží ekonomie“: pokud si vzpomenete na jiné sbory, které na tom byly bídně, pak víme, že byly chváleny. Tento sbor je na tom asi dobře – po vnější i vnitřní stránce, nemusí čelit útokům, ani rozvratu, ani nedostatku, usadil se ve spokojeném blahobytu – a proto **je potřeba s ním zatřást, probrat ho, probudit k životu a znovu nasměrovat k cíli**.

Co si to mají laodikejští vlastně koupit? „Zlato ohněm přečištěné“ – není nic jiného, než **víra osvědčená ve zkouškách**; „bílý šat“ – je **rouchem spravedlivých**; „mast k potřetí očí“ – mast je zmíněna v souvislosti se **svatým olejem pomazání** (ať už kněží, či Ježíše), spojení je možno porozumět možná i tak, že **adresát potřebuje nové pomazání** – pro oči možná proto, aby **prohlédl a znovu rozeznal důležité od nedůležitého**.

Dostáváme se k podstatě napomenutí: **Pán Bůh napomíná a kárá ty, které miluje**. Jemu jde vždycky o zachování a projevy života. Napomenutí o vzpamatování nám připomíná mnohé starozákonné texty, které říkají, že **Bohu jde vždy o nápravu toho, kdo sejde z cesty**.

Nicméně, jak dodává další text, je Pán Bůh skutečný gentleman, který stojí za dveřmi a tluče, aby mu zevnitř otevřeli. **Nevlamuje se tam, kde není vítán**. Rozhodnutí nyní stojí jen a jen na laodikejských, kteří se **ve své „spokojenosti a klídku“ uzavřeli nejenom před okolním světem, nýbrž i před samotným Pánem Církve**.

Nestává se nám to v životě někdy? Daří se nám dobře, jsme spokojeni s rodinou, v práci to ujde, ve sboru jsme také celkem spokojeni, důležité je „nikam se nehnat a nic nepřehánět“... Pokud nás to oslovilo, pak naslouchejme, zda Pán právě u nás neklepe naléhavě na dveře našeho srdce. **Jestli se odhodláme mu otevřít, bude to sice znamenat riziko, starosti a úsilí, ale odměnou bude společná večeře – tedy úzké obecenství**. (Nám to možná nepřijde nijak zvláštní, ale v židovské kultuře byla večeře nejdůležitějším setkáním rodiny a přátel, protože to bylo jídlo, u něhož se po dni plném shonu a starostí sešli skutečně všichni. Společná večeře znamená určitou intimitu vztahu, **stolování je svým způsobem posvátné**. Až budete pročitat Starý zákon, všimněte si, kolik svátků je spojeno právě se společným stolováním.)

Vítězi je zaslíbeno, že spolu **s Kristem usedne na trůn** – bude tedy vyvýšen, ale je důležité říci, že ne sám sebou. To, že se laodikejským nyní dobře daří a že si připadají „královsky“ (a ve srovnání s ostatními sbory zřejmě i po právu) ještě neznamená, že králi doopravdy jsou.

Rada laodikejským je tedy prostá: **nech se mnou vyrušit ze své strnulosti a proměnit, abys mohl jako vítěz plný života usednout na trůn, kam tě chci posadit!**

– Petr Plaňanský